

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09 Şubat 2023
Sayı : 3912

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 09/02/2023 10:57
Sayı: E-120.10-1167993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, jeolojik ve coğrafi koşulları nedeniyle dünyanın yüksek afet riski taşıyan ülkelerinden biridir. Resmi açıklamalara göre, depremlerde insan kaybı açısından dünyada üçüncü, etkilenen insan sayısı açısından sekizinci sıradayer alıyor. Her yıl en az bir büyük deprem yaşanıyor. Türkiye'nin yıllardır depreme hazır hale getirilemeyen aksine imar aflarıyla teşvik edilen yapı stokuyla mevcut altyapısı, depremlerde yaşanan can kayıplarının diğer ülkelerdeki depremlere göre kat kat fazla olmasına yolaçmaktadır. Bunun temel nedeni Türkiye'nin depreme hazır olmamasıdır. Bu durum Cumhurbaşkanınca "Böylesine büyük bir felakete hazırlıklı olabilmek mümkün değildir" sözleriyle itiraf edilmiştir. Oysa Türkiye ve yoksul bazı ülkeler dışındaki ülkeler, çok daha şiddetli depremlerle daha az can kaybıyla baş edebilmektedir.

Jeolojik, coğrafi, bina ve alt yapı sorunlarının yanı sıra Türkiye'deki doğal afetlerde can kayıplarının yüksek olmasının önemli bir nedeni de afetlere etkin müdahale edilememesidir.

Afet ve acil durumlarda yetki ve koornidasyonun tek bir merkezde toplanması amacıyla 2009 yılında Sivil Savunma, Afet İşleri ve Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlükleri kapatılarak Başbakanlığa bağlı olarak Afet ve Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü (AFAD) kurulmuş, 2018 yılında İçişleri Bakanlığına bağlanmıştır. AFAD, afetlerin önlenmesi, zararlarının azaltılması, müdahale edilmesi ve sonrasında iyileştirme çalışmalarının tamamlanması amacıyla gereken faaliyetleri planlamak, yönlendirmek, desteklemek, koordine etmek, tüm kurum-kuruluşlar arasında işbirliği sağlamak gibi birbirinden farklı bir çok alanda görevlendirilmiştir.

6 Şubat'ta yaşadığımız depremlere mühadalede acı bir şekilde yaşadığımız gibi AFAD afet bölgesine kısa sürede, etkin bir şekilde müdahale edememiş, diğer kurum ve kuruluşlarla sivil toplumun müdahalesini koordine edememiştir. Arama ve kurtarma çalışmaları için en kritik dönem olan ilk 48 saatte ne kendisi etkin bir şekilde mühadale edebilmiş ne de diğer kurum ve kuruluşları ile sivil toplumun mühadalesini sağlayabilmiştir. Bu değerli saatler AFAD'ın yetersizliği yüzünden maalesef kaybedilmiştir. Hatta AFAD siyasi etkilere açık kurumsal yapısı yüzünden afet alanında kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları ve vatandaşlarının işbirliği yapmalarını dahi engelleyen bir tutum serilemiştir. Bu tutum bir yandan can kayıplarının her geçen saat artmasına yol açarken, bir yandan da yapılan yardımlara el konularak yardıma ihtiyacı olan vatandaşlara gerektiği gibi ve gerektiği zamanda ulaştırılmasını engellemiştir.

AFAD'ın afet ve acil durumlarda, Anayasa ile devlete ve kanunla kendisine verilen görevleri yapmaktan uzak bir kuruluş olduğu artık ortadadır. Türkiye gibi her an büyük bir doğal afet yaşanabilecek bir ülkenin, doğrudan vatandaşlarının hayatını etkileyen bu tür zayıflıklara bir saniye bile tahammülü olmamalıdır.

AFAD'ın, 2019-2023 Stratejik Planında da açıklandığı gibi personel sayısının yetersizliği, personelinin uzmanlık kapasitesinin yeterli olmaması, teknisyenlerin bir bölümünün arama ve kurtarma hizmetlerinde aktif görev almamaları, üç kurumun birleştirilmesinden sonra yapısal ve işlevsel bütünleşmenin sağlanamaması gibi sorunları çözümlenememiştir.

Nitekim, afet ve acil durumlarla ilgili bütün yetkilerin toplandığı AFAD'ın görevini tam olarak yetire getiremediği Cumhurbaşkanının afet bölgesine yaptığı ziyarette söylediği, "Elbette eksiklikler var. Şartlar çok açık ve net ortada" sözleriyle de kabullenilmiştir.

AFAD'ın ve yönetimdeki iktidarın, 6 Şubat depreminde, görevlerini zamanında ve gerektiği gibi yerine getirememiş olmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine göre bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

